

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a magyar egységről nyilatkozott Ujvidéken

A város közönsége nagy lelkesedéssel iktatta be hivatalába dr. apatini Fernbach Péter főispánt

Szép ünnepség keretében iktatta be hivatalába szerdán délelőtt Ujvidék város közönsége dr. apatini Fernbach Péter főispánt. Már a kora reggeli órákban ünneplőbe öltözött férfiak és nők igyekeztek a főispáni hivatal felé, mert odavárták a budapesti vendégek megérkezését és onnan indultak a templomba az ünnepség résztvevői. Délelőtt fél 9 órakor futott be az ujvidéki pályaudvarra a Lél motorosvonat, amelyen Schneller Lajos pénzügyminiszter érkezett meg kíséretével. Fogadtatására a pályaudvaron megjelent dr. apatini Fernbach Péter főispán és a város vezetősége.

A pályaudvarról a vendégek a főispáni hivatal elé hajtottak, ott a megjelentek lelkes éljenzéssel fogadták a minisztert. Néhány perccel kilenc óra előtt megindult a menet a beltéri plébániatemplom felé. Az élen dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter haladt, dr. apatini Fernbach Péter főispán és dr. vitéz Nagy Miklós polgármester kíséretében. Utánuk következett a város vezetősége, majd a törvényhatósági bizottság tagjai. A beltéri plébániatemplomban Svraka Ferenc apát esperesplébános ünnepi szentmisét celebrált nagy papi segédlettel, a Cecilia énekkar pedig egyházi énekeket adott elő Léh Jakab karnagy vezényletével.

Mise után a városháza közgyűlési termében gyülekeztek az ünnepi ülés résztvevői.

Bács-Bodrog vármegye minden részéből, sőt a szomszédos vármegyékből is érkeztek vendégek a beiktatásra.

A miniszterelnök helyettes és dr. Piukovics József vármegyei főispán képviseletében vitéz Bajcsay Ernő alispán jelent meg. Ott volt vitéz Barlay János ny. vezérőrnagy vármegyei vitézi székkapitány, dr. Ijjas József pápai preláts érseki biztos, Vojnich Gyula szabadkai főispán, Andrey Béla hódmezővásárhelyi főispán, dr. Székely József szabadkai polgármester, Tóth Tibor MÁV üzleti igazgató, több képviselő. Pétervárad is küldöttséggel képviselte magát, Ugrencics Tamás polgármester és Gumholz ezredes katonai parancsnok vezetésével.

Az ujvidéki honvéd helyőrség tisztikara is megjelent az ünnepségen, Trunkwalter Ödön vezérkapitánnyal az élen. A német hadsereg tiszti kiküldöttsége Wehrmut százados vezette. Ott voltak az egyházak és hivatalok vezetői, a különböző politikai és kulturális egyesületek küldöttségei, azonkívül az ujvidéki négyesületek képviselői.

A POLGÁRMESTER MEGNYITJA A KÖZGYŰLÉST

Vitéz Nagy Miklós polgármester tíz órakor nyitja meg a közgyűlést. A Magyar Hízekegy elmondása után üdvözlő a megjelenteket és közli, hogy a közgyűlés egyetlen tárgya a főispán beiktatása. Dr. Vitéz Horváth Kázmér h. polgármesterfőjegyző felolvassa a belügyminiszter leiratát dr. Fernbach Péter főispáni kinevezéséről, mire a polgármester indítványára Krámer Gyula felsőházi tag vezetésével, Abraham János, Juhász József, Derner Ottó és Péczy-Popovics Pál bizottsági tagokból álló küldöttség megy a főispánért.

A terembe lépő főispánt lelkes éljenzéssel és tapsal fogadják. Ezután vitéz dr. Nagy Miklós örö-

mel üdvözlő dr. apatini Fernbach Fétért, aki a Kormányzó Úr és a m. kir. kormány bizalmából a város felszabadulása óta immár másodízben foglalja el a főispáni széket. Ujbóli kinevezése a magyar nemzet sorsdöntő óráiban történt és kinevezését a város közönsége osztatlan örömmel fogadta,

mert személye városi és magyar életünk célkitűzéseinek biztos zálogát jelenti és mutatja azt a nagy bizalmat, amelyet legfelsőbb helyen élvez, mint a magyar kormány politikájának leghivatottabb harcosa és a város közönsége által évtizedek óta megbecsült képviselője. Így a főispáni szék elfoglalásával már meg tudja teremteni a kedvező lelki kapcsolatot, a város közönségével, amely tényező elengedhetetlen előfeltétele és alapja az eredményes munkálkodásnak és városvezetésnek.

Biztosítja a főispánt, hogy a város minden tisztviselője a város közönségének minden vezető embere mellette áll.

Az országos politikai szempontokból a főispán az öntudatos magyar és jobboldali politika megvalósulását jelenti, ami a jövőbe vetett hit záloga.

Ezekben a sordöntő órákban nem tűrhető, hogy faji öntudatunk megtagadásával, gyáva félreállással, le-

selkedve tekintsünk jobbra és balra, várva ellenségeink érdemtelen kegyét, hanem nemzetünk jövőjéért és országunk csonkítatlan nagyságáért az utolsó emberig küzdő lelkes és együttes kiállásra van szükség. Hála a Gondviselésnek a magyar életbe bevónult a megújulás tisztultabb levegője, városunkban pedig a mai nappal teszünk hivatalosan is hitet, hogy szakítunk a multtal és vállaljuk a bátor kiállással járó összes terheket és véráldozatokat is. Ez a harc pedig, amelyből mi részt kívánunk vállalni, végső leszámolást fog jelenteni azzal a szellemiséggel, amely Európát és a magyarságot is az anyagi és erkölcsi pusztulásba vitte és egy jobb, boldogabb jövő elérékezésének záloga.

Ujvidék városa is részt akar venni az újjárendezés munkájában.

Beszéde végén Isten áldását kéri a főispánra, hogy az újjáépítés néhez és felelősségteljes munkájában árássa el bőségesen áldásával és kegyelmével. A város közönsége és tisztikara egy emberként áll a főispán mellé a boldogabb és magyarább jövő kialakításáért folytatandó nehéz küzdelemben, hogy közös erővel elérjük valamennyiünk hő óhaját Nagymagyarország feltámadását és városunk boldogulását.

Dr. apatini Fernbach Péter főispán székioglaló beszéde

Dr. apatini Fernbach Péter főispán a törvényhatósági bizottság és a megjelent előkelőségek üdvözlése után a következő beszédet intézte a gyűlésen megjelentekhez:

Első gondolatunk a budai vár lakójához száll, aki már negyed századaon át kormányozza nemzetének hajóját vészterhes idők Seilái és Charibdisei között. Amint a mult világháborúban a Novarrának hős parancsnokaként ősi magyar vitézséggel győzedelmesen harcolt a túlerővel szemben, úgy most mint államfő államférfiúi bölcseséggel győzedelmes fogja kivezetni nemzetét ezen élet-halálharc küzdelmeiből. Hitte, ragaszkodással, hűséggel, elszántsággal állunk egy emberként mögötte. Magyarország déli végvára meg fogja tenni kötelességét. Főméltóságú és nemzetes vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, éljen!

Az ünnepi közgyűlés résztvevői a főispán szavaira helyükről felállva lelkesen éltették Magyarország Kormányzóját.

OTT FOLYTATOM, AHOLO ABBAHAGYTAM

Dr. apatini Fernbach Péter főispán ezután így folytatta beszédét: T. Törvényhatósági Bizottság! Programomat egy mondatban adom: ott folytatom, ahol abba hagytam!

A kisebbségi életben tisztultabb életfelfogás kristályosodott ki, amelyet nemcsak hirdettünk, hanem meg is valósítottunk és pedig: nemzeti alap, keresztény erkölcs, szociális igazság. Értékmérőül nem a születést, a vagyont vagy a

társadalmi állást ismertük el, hanem kizárólag ezen eszmekörben kifejtett tevékenységet. Így kerülünk vissza a nagy magyar életközösségbe 1941 husvétján

telve idealizmussal, tetterővel s a jövőbe vetett határtalan bizalommal.

Igy kezdtem el én is tevékenységemet mint Ujvidéknek a felszabadulás utáni első főispánja, de ötnegyed év előtt abbahagyni kényszerültem, mert nem voltam hajlandó a Kállay-féle szellemi partizánkodást végigjátszani. Magyarországon Európa közepén mint a tengely szövetségese nem maradhatott zsidó rezerváció sem pedig antitengely propaganda-, kém- és szabotáloközpont. A magyar örömelem ezen egyik leggyászosabb korszaka ez év március 19-én lezárult a németek nagy vezére Hitler és Kormányzó Urunk közös elhatározása alapján. Most itt van az alkalom, hogy a magyar politikai szuprenáciának alapjait leragjuk és megerősítsük a következő ezredévre a Duna-medencében.

NEM KORMÁNYCSERE HANEM RENDSZERVÁLTOZÁS

Tisztába kell jönnie mindenkinek azzal, hogy a Sztójay-kormány hatalomrajutása nem egyszerű kormánycsere, hanem rendszerváltozás, azaz teljes beilleszkedés Európa új rendjébe, amint Jaross belügyminiszter úr találóan megjegyezte, nem forradalom, hanem ellenforradalom. Nevezhetem azt nemzetiszocialista, fasiszta, falangista vagy rexista eszmének, a lényeg a fontos: antijudaizmus, antiplutokratizmus, antibolsevizmus,

nemzeti alap, szociális igazság, egypártrendszer és tekintélyuralom. Az úgynevezett „aggodalmas-kodók” importcikket emlegetnek, amely nem felel meg a magyar szellemiségnek. Igaza van Rátz Jenő miniszterelnök helyettes úrnak, amikor rámutat arra, hogy

a szegedi gondolat tulajdonképpen ugyanez.

Sajnos 25 év leforgása alatt részben túlkorai megnyilvánulása miatt s különösen az utóbbi időben elsikkadt, de lelkünkben tovább élt, megvalósulásában rendületlenül hittünk és érkezését vártuk.

Ezzel az importcikk pszichoizissal kapcsolatosan felteszem a kérdést: és ha importcikk lenne? Mikor anyagi javakat importálunk még sohasem hallottam senkitől sem azt, hogy azért nem vesz fel egy ruhát, mert angol szövetből készült, azért nem használ gépet, mert német gyártmány és azért nem eszik narancsot, mert Szicíliaból jött. Ha anyagi javaknál a jó importcikkeket felhasználjuk, miért ne használhatnók fel a magyarság érdekében a jó szellemi importjavakat is? Az aggodalmas-kodóknak és a józan szentiváni mérséklet lovagjainak azt tanácsolom, hogy vonuljanak el körünkbe, hagyják el keresztény hitüket, mert hiszen ez is importcikk volt annakidején — s menjenek a kies zöld ligetek pázsitjára táltosaik vezetésével és áldozzanak fehér lovat a Hadúrnak. Ha nagy Geiza fejedelem is így gondolkozott volna, ma már a magyar név csak történelmi fogalom lenne, mint a hún vagy az avar.

MUNKATÁRSAM CSAK MEGGYŐZŐDÉSES JOBBOLDALI LEHET

Itt kérem fel azokat, akik az új rezsimnek kerékkötői vagy ellenségei voltak, akik első főispánságo alatt intrazigens jobboldaliságom miatt engem sötétben bujkálva alattomosan kikezdték úgy suttogó rémhírek terjesztésével, mint szennyes írásbeli beadványokkal, akik a jobboldali magyarságnak sok tagját lelkiismeretlenül denunciólták s akiket itt most névszerint megnevezni nem akarok, távozzanak el a közszereplés vezető helyeiről önként. A velük való együttműködés részéről lehetetlen, mert közvetlen tapasztalatból alapos okaim vannak arra, hogy őszinteségükben kételkedjem. Bosszúálló nem vagyok, nem üldözöm őket, de

közvetlen munkatársakul csak is kipróbált, meggyőződéses jobboldaliakat választhatok.

Egy a szerencsénk: hogy magyarok s ezért közemberként álljanak be sorainkba módot nyújtunk nekik arra, hogy a nagy magyar közösségért munkálkodva expiálják multjukat. De ha udvarias felszólításomnak nem lenne meg a fogantja, vagy ha tovább is folytatnák gyászos aknamunkájukat, kemény öklöm intenzitásával ha-

„GYÖZNI KELL ÉS GYÖZNI FOGUNK!”

A miniszterelnök bemutatkozó beszédében teljesen új politikai és világnézeti irányt jelentett be, amelyet megalkuvás és tétovázás nélkül követ a nemzet egységét bárminő bontó kísérlettel szemben kérlelhetetlen szigorral megvédi — Célja a háború győzelmes befejezése, a népi és szociális Magyarország feléptése

Részletesen nyilatkozott a magyar-német baráti és szövetségi együttműködésről